

Ex quibus quattuor [legiones] in Nerviiis hiemāre iubet et tribus imperat in Belgis remanēre. Legātos omnes frumentum in castra importāre iubet. Milites his verbis admonet: «Hostes adventāre audio; speculatōres nostri eos prope esse nuntiant.

Equestribus proeliis saepe ex equis desiliunt ac pedibus proeliantur: ephippiorum usus res turpis et iners habetur. Vinum a mercatoribus ad se importari non sinunt quod ea re, ut arbitrantur, remollescunt homines atque effeminantur.

Tum Ennius indignātus quod Nasīca tam aperte mentiebātur: “Quid?” inquit “Ego non cognosco vocem tuam?” Visne scire quid Nasīca responderit? “Homo es impudens. Ego cum te quaererem, ancillae tuae credidi te domi non esse; tu mihi ipsi non credis?”

Accius, qui multo minor natu erat, tragoediam suam, cui «Atreus» nomen est, ei desideranti legit. Tum Pacuvius dixit sonora quidem esse et grandia quae scripsisset, sed videri tamen ea sibi duriora et acerbiora. «Ita est» inquit Accius «ut dicis; neque id me sane paenitet; meliora enim fore spero, quae deinceps scribam.

Praedōnes postes ianuae tamquam sanctum templum venerāti sunt et cupide Scipiōnis dextram osculāti sunt. Cum ante vestibulum dona posuissent, quae homines deis immortalibus consecrāre solent, domum revertērunt.

Caecilia, uxor Metelli, dum more prisco omen nuptiale petit filiae sororis, ipsa fecit omen. Nam in sacello quodam nocte cum sororis filia persedebat expectabatque dum aliqua vox congruens proposito audiretur.

Tum cuidam ex equitibus Gallis persuadet ut ad Ciceronem epistulam deferat. Curat et providet ne, intercepta epistula, nostra consilia ab hostibus cognoscantur. Quam ob rem epistulam conscriptam Graecis litteris mittit. Legatum monet ut, si adire non possit, epistulam ad amentum tragulae adliget et intra castra abiciat.

A. Να μεταφράσετε τα αποσπάσματα

Μονάδες 40

B1. Να γράψετε τους ονοματικούς τύπους που ζητούνται:

Belgis : την ονομαστική του πληθυντικού αριθμού
omnes : τη γενική του πληθυντικού αριθμού στο ίδιο γένος
his : την αιτιατική του πληθυντικού αριθμού στο ίδιο γένος
nostri : τον ίδιο τύπο στον άλλον αριθμό
prope : τον συγκριτικό και υπερθετικό βαθμό
equestribus: την αιτιατική ενικού και πληθυντικού του ουδετέρου
proeliis: τη γενική και κλητική ενικού
equis: τη δοτική ενικού και γενική πληθυντικού
ehippiorum: τη γενική ενικού και αιτιατική πληθυντικού

turpis: την αφαιρετική ενικού σε θετικό και συγκριτικό
quid: την ονομαστική ενικού στο αρσενικό
impudens: το επίρρημα στο θετικό
tuam: τον ίδιο τύπο, στο ουδέτερο, για πολλούς κτήτορες.
minor: την αφαιρετική ενικού στο θετικό και υπερθετικό
meliora: τους υπόλοιπους βαθμούς
grandia: την αφαιρετική ενικού σε θετικό και συγκριτικό
cupide: τη γενική του πληθυντικού αριθμού του αντιστοίχου επιθέτου στο αρσενικό γένος στον υπερθετικό βαθμό
omen nuptiale: τη γενική και αιτιατική πληθυντικού
nocte: τη γενική πληθυντικού
aliqua vox: την αιτιατική ενικού
cuidam: την αιτιατική ενικού ουδετέρου
equitibus: την κλητική ενικού
amentum: την ονομαστική και δοτική πληθυντικού

Μονάδες 15

B2. Να γραφεί ό,τι ζητείται για τους παρακάτω ρηματικούς τύπους:

iubet: το β' ενικό πρόσωπο της οριστικής του παρακειμένου στην ίδια φωνή
remanēre: το α' ενικό πρόσωπο της υποτακτικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή
importāre: το γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του συντελεσμένου μέλλοντα στην ίδια φωνή
audio: το β' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του μέλλοντα στην άλλη φωνή
esse: το γ' πληθυντικό πρόσωπο της προστακτικής του μέλλοντα
desiliunt: το β' ενικό προστακτικής ενεστώτα Ε.Φ. και το απαρέμφατο ενεστώτα Π.Φ.
proeliantur: τα απαρέμφατα όλων των χρόνων
sunt: το γ' πληθυντικό οριστικής συντελεσμένου μέλλοντα Ε.Φ. και Π.Φ.
arbitrantur: τις μετοχές όλων των χρόνων
indignātus: χρονική αντικατάσταση στο β' ενικό Υποτακτικής
mentiebātur: το β' ενικό μέλλοντα όλων των εγκλίσεων
inquit: το γ' πληθυντικό ενεστώτα.
spero: β' ενικό ενεστώτα προστακτικής Ε.Φ.
scribam: ο ίδιος τύπος στον υπερσυντέλικο
posuissent: να γράψετε τα απαρέμφατα και τις μετοχές όλων των χρόνων του ρήματος στην ίδια φωνή (να λάβετε υπόψη το υποκείμενο του ρήματος, όπου είναι αναγκαίο).
fecit: το β' ενικό παρατατικού υποτακτικής και μέλλοντα προστακτικής και στις δυο φωνές
intercepta: το β' ενικό παρατατικού υποτακτικής και μέλλοντα οριστικής
adire: το γ' πληθυντικό μέλλοντα προστακτικής
possit: το β' πληθυντικό παρατατικού και υπερσυντέλικου υποτακτικής

adliget: τη γενική γερουνδίου και την αφαιρετική σουπίνου
monet: το γ' πληθυντικό μέλλοντα οριστικής και υποτακτικής
abiciat: το β' ενικό ενεστώτα προστακτικής Ε.Φ. και οριστικής Π.Φ

Μονάδες 15

Γ1. Να αναγνωριστούν συντακτικά οι υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου.

Μονάδες 4

Γ1α. «Milites his verbis admonet [Caesar]»: Να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική.

Μονάδες 2

Γ2. Να χαρακτηριστεί πλήρως η δευτερεύουσα:

«quod Nasīca tam aperte mentiebātur»

Μονάδες 4

Γ2α. «speculatōres nostri eos prope esse nuntiant»:

Να εντοπίσετε το υποκείμενο του απαρεμφάτου και να αιτιολογήσετε την πτώση του.

Μονάδες 2

Γ3. Να συμπυχθούν οι δευτερεύουσες στις αντίστοιχες μετοχές:

- dum aliqua vox congruens proposito audiretur
- quod Nasīca tam aperte mentiebātur
- Cum ante vestibulum dona posuissent, [...] domum revertērunt.

Μονάδες 2

Γ4. α. «Visne scire quid Nasica responderit?»:

Να τοποθετήσετε το ρήμα της κύριας πρότασης στον παρατατικό και να επιφέρετε τις απαραίτητες αλλαγές στη δευτερεύουσα, ώστε να δηλώνεται το προτερόχρονο και το υστερόχρονο.

Μονάδες 2

Γ4.β. «ancillae tuae credidi te domi non esse»:

Να αντικατασταθεί ο προσδιορισμός του τόπου από τις παρακάτω λέξεις, διατηρώντας την επιρρηματική έννοια που δηλώνεται: Roma, Italia, Neapolis, Liternum.

Μονάδες 2

Γ4.γ. desideranti ,conscriptam: **N**

α αναλυθούν οι μετοχές στις αντίστοιχες δευτερεύουσες προτάσεις.

Μονάδες 3

Γ4.δ. ex equitibus Gallis , ea re :

Να εκφραστούν διαφορετικά οι υπογραμμισμένες λέξεις/φράσεις χωρίς να αλλάξει η σημασία:

Μονάδες 2

Γ4.ε. «neque id me sane paenitet»:

Να αντικατασταθεί η υπογραμμισμένη λέξη από το ρήμα scribo στο σωστό τύπο.

Μονάδα 1

Γ5. Να αλλάξετε το ρήμα εξάρτησης με τα ρήματα στην παρένθεση και να γίνουν οι απαραίτητες μετατροπές:

Tum cuidam ex equitibus Gallis persuadet ut ad Ciceronem epistulam deferat.
(iussit, imperavit)

Μονάδες 2

Δ.1. Homo es impudens.:

Να μετατρέψετε την κύρια πρόταση σε ευθεία ερώτηση ολικής αγνοίας με όλους τους δυνατούς τρόπους εισαγωγής.

Μονάδες 2

Δ.2. Milites his verbis admonet:

Να εισάγετε το debeo στο σωστό τύπο και να μετατρέψετε την πρόταση στη παθητική φωνή.

Μονάδα 2

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΤΡΙΠΤΥΧΟ